

Požadavky na kvalitu DP/BP

Ústav primární, preprimární a speciální pedagogiky

Při zpracování diplomových a bakalářských prací je třeba respektovat aktuální rozhodnutí děkana PdF UHK, citační a typografické normy, pravidla českého pravopisu a obecná doporučení pro zpracování odborného textu.

V následujícím textu jsou uvedena doporučení pro zpracování jednotlivých částí BP/DP.

Úvod

- Obecné vymezení tématu.
- Zdůvodnění výběru tématu, včetně jeho aktuálnosti.
- Explicitně formulovaný cíl práce.
- Stručný způsob zpracování tématu.
- Očekávaný přínos práce.

Současný stav poznání

- Nutno mít jasnou obsahovou vazbu na empirickou/praktickou část práce (tzn. je zbytečné popisovat např. historii předškolního vzdělávání, když je tématem práce využití ICT).
- Využití relevantních a aktuálních tuzemských i zahraničních zdrojů, tzn. teoretická východiska i výsledky výzkumných šetření.
- Nutnost převahy parafrází nad přímými citacemi + přímá citace by neměla přesáhnout několik řádků a měla by sloužit jako podpora nějaké teze nebo jako východisko další rozvahy.
- S informacemi je třeba pracovat kriticky, je vhodná interpretace, tzn. nezůstat pouze v rovině, že na sebe navazují opsané pasáže. Je možno doplnit vyargumentovaný osobní názor, který je odlišitelný od poznatků z odborných zdrojů. V rámci zpracování teorie je potřeba pracovat aktivně s více informačními zdroji (nelze např. vystavět podkapitulu na jednom textu). Každá kapitola (ale i podkapitola) by měla mít obvykle alespoň dvě stránky.

Varianta zpracování – empirická práce

Metodologie

- Jasně vymezené téma výzkumného šetření.
- V návaznosti na téma explicitně formulovaný cíl/cíle výzkumu.

- V návaznosti na cíl/cíle výzkumu formulované dílčí cíle a/nebo výzkumné otázky¹.
- Vymezení designu výzkumu, včetně zdůvodnění jeho vhodnosti.
- Zdůvodnění zvolené výzkumné metody/metod sběru dat – není třeba popisovat samotnou metodu, ale uvést, proč právě toto je (s ohledem na cíl výzkumu) ta vhodná cesta + popis výzkumného nástroje, tzn. aplikace metodologických poznatků na vlastní téma.
- Popis výzkumného souboru a metody jeho výběru, včetně zdůvodnění, proč právě tento způsob je vhodný/potřebný.
- Popis způsobu analýzy dat v návaznosti na design výzkumu.
- Etické aspekty realizovaného výzkumného šetření.

Prezentace zjištění

- Jasně grafické znázornění dat podle standardních pravidel.
- Kvantitativní zpracování:
  - o u grafů/tabulek je třeba výsledky interpretovat, nikoliv pouze popisovat to, co je zjevné z grafického znázornění.
- Kvalitativní zpracování:
  - o získané údaje je třeba skutečně analyzovat podle pravidel kvalitativního zpracování dat, nelze pouze intuitivně vytvořit příběh,
  - o přímé citace (konkrétní výroky) jsou vhodné, ale nemohou v této části převažovat, jejich smyslem je spíš dokumentovat závěry vyplývající z analýzy.
- Shrnutí výsledků a odpovědi na výzkumné otázky.
- Diskuse výsledků:
  - o jednak v návaznosti na teoretické předpoklady prezentované v části o současném stavu poznání,
  - o dále porovnání zjištění vlastního výzkumu se závěry jiných výzkumných šetření (včetně DP/BP z jiných fakult a univerzit).

Varianta zpracování – praktická práce

Metodika

- Je třeba jasně formulovat cíl činnosti.

---

¹ V případě formulace hypotéz je třeba počítat se statistickým zpracováním dat. Hypotézy nejsou v BP ani v DP nutné.

- V metodice musí být jasně vidět ideová geneze tvorby tématu, jeho zdůvodnění.
- Je třeba jasně popsat, jak praktický výstup vznikl (postup tvorby).
- Popis skupiny, na které je praktický výstup ověřen (včetně specifik skupiny, způsobu výběru apod.).

Vlastní projekt/metodika/pracovní listy

- Nezbytně nutné je respektování didaktických kategorií (výzkumné cíle, metody a formy práce, materiální prostředky atd.) v návaznosti na příslušný typ školy/ročník, či konkrétní druh sociální služby/typ zdravotního postižení/věkovou strukturu klientů apod.
- Je velmi dobré pamatovat také na psychologickou charakteristiku cílové skupiny (vývojová, teorie učení...) nebo sociodemografickou charakteristiku (např. socioekonomický status rodiny) a tu v rámci přípravy aktivit zohlednit.

Evaluace

- Je nezbytně nutné ověřit projekt/pracovní listy/metodiku v praxi (zejména ve vztahu ke stanoveným cílům).
- Pro ověření je třeba stanovit jasná kritéria – nelze zůstat v rovině nepodložených dojmů.
- Zhodnocení typu „dětem se práce líbila“ neobstojí.
- Je vhodné jasně formulovat silné a slabé stránky aktivity a z nich vyplývající doporučení do budoucna, např. intaktní skupina, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami...

Závěr

- Shrnutí práce jako celku, nejen závěrů z empirické/praktické části.
- Je nezbytné pracovat s cíli práce, zdůvodnit jejich naplnění/nenaplnění.
- Je vhodné popsat dopad zpracování práce do praxe.
- Pokud je to možné, tak zmínit další problémové oblasti, které ze zpracování práce vyplynuly.
- Zamyšlení nad tím, jak téma dál rozvíjet, např. v podobě dalších závěrečných prací.

Literatura

- Velmi doporučujeme, kromě standardních knih, využívat odborné články z českých i zahraničních časopisů a také odborné databáze, které jsou zdarma přístupné na UHK.
  - o možnost využití je jak při vymezení současného stavu poznání, tak v diskusi
- Minimální počet použitých zdrojů by měl být:
  - o bakalářská práce = 25
  - o diplomová práce = 30

- Pro DP i BP platí, že musí být v textu aktivně využity cizojazyčné zdroje (za cizí jazyk se nepočítá slovenština). V BP alespoň dva tyto zdroje, v DP alespoň pět.

V Hradci Králové dne 16. 3. 2023